

Seat No. : _____

AC-138

April-2015

M.A., Sem.-IV

Soc-507 : Sociology

(Social Exclusion and Social Inclusion)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર તેના ક્રમમાં લખો.
(2) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. સામાજિક બહિષ્કારનો અર્થ સમજાવો. સામાજિક બહિષ્કારની પ્રક્રિયાના લક્ષણો અંગે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

હિન્દુ સામાજિક માળખામાં સામાજિક બહિષ્કાર કેવી રીતે જોવા મળે છે ? સમજાવો.

2. જ્ઞાતિનો અર્થ સમજાવો. ભારતીય સમાજનું વર્ણ વ્યવસ્થાના સંદર્ભ સાથે ટૂંકમાં વર્ણન કરો. 14

અથવા

જ્ઞાતિપ્રથા અંગે એબે દુલ્વાના વિચારો લખો. પશ્ચિમી દેશોની સંસ્કૃતિના સંદર્ભમાં જ્ઞાતિના લક્ષણો દર્શાવો.

3. ટી.કે. ઓમને દર્શાવેલા સામાજિક બદલાવના પ્રવાહોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

“ભક્તિ આંદોલન એ બહિષ્કૃતો માટેનું સામાજિક સમાવેશનું આંદોલન નહોતું” ચર્ચા કરો.

4. “બહિષ્કૃતોના સામાજિક સમાવેશ માટેના ડૉ. બી.આર. આંબેડકરના પ્રયાસો.” વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14

અથવા

બંધારણીય જોગવાઈઓનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે ? સમજાવો. સ્ત્રીઓને અપાયેલા કેટલાક ખાસ અધિકારો અંગે લખો.

5. એક કે બે લીટીમાં જવાબ લખો :

14

- (1) મેગ્નાકાર્ટા ઉપર કોણે, ક્યારે સહી કરી ?
- (2) ઋગ્વેદના ઘણા લખાણોમાં “વર્ણ” શબ્દને કયા અર્થમાં લેવામાં આવ્યો છે ?
- (3) સબલ્ટન અભિગમ કોના વર્તુળ ઉપર વિશેષ હોય છે ?
- (4) ભારતીય સમાજશાસ્ત્રમાં દલિત સમાજશાસ્ત્રીઓ કઈ બાબતને સ્વીકારતા નથી ?
- (5) જ્યોતિરાવ ફૂલે અને સાવિત્રીબાઈનું મૂળ કુળનામ શું હતું ?
- (6) ગુલામગીરી પુસ્તક કોણે, કયા વર્ષમાં લખ્યું ?
- (7) ડૉ. આંબેડકરે 9 માર્ચ 1924ના રોજ કઈ સભાની સ્થાપના કરી ?

Seat No. : _____

AC-138

April-2015

M.A., Sem.-IV

Soc-507 : Sociology

(Social Exclusion and Social Inclusion)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer all questions on their order.
(2) All questions carry equal marks.

1. Explain meaning of social exclusion. Discuss about the characteristics of the process of social exclusion. **14**

OR

Explain, how social exclusion can be observed in Hindu social structure.

2. Explain meaning of caste. Describe in brief Indian society with reference to varna system. **14**

OR

Write the thoughts of Abbe Dubois regarding caste system. State the characteristics of caste w.r.t. western culture.

3. Discuss in detail about streams of social change stated by T.K. Oomman. **14**

OR

Discuss, "Bhakti movement were not mean for the social inclusion of excluded people."

4. Write detail note on, "Dr. B.R. Ambedkar's efforts for the social inclusion of excluded people." **14**

OR

Explain, what are the main objectives of constitutional provisions. Write about some special rights given to women.

5. Write answer in one or two lines :

14

- (1) Who has sign megnacarta ? When ?
 - (2) What is the meaning has been derived from the word “Varna” in many scripts of rig vedas ?
 - (3) Who is the main target of subaltern approach ?
 - (4) What is not acceptable to the dalit sociologist in Indian sociology ?
 - (5) What was the pioneer clan name of Jyotirao Phule and Savitribai Phule.
 - (6) Name the author and year of publication of the book “Gulamgiri.”
 - (7) Name the sabha established by Dr. B.R. Ambedkar on 9th March, 1924.
-